

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.9.2009
KOM(2009) 478 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**Årsrapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004
og om konsekvenserne af dens anvendelse**

{SEK(2009) 1182}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

Årsrapport om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004 og om konsekvenserne af dens anvendelse

Indledning

Rådets forordning (EF) nr. 866/2004 af 29. april 2004 om en ordning i henhold til artikel 2 i protokol nr. 10 til tiltrædelsesakten¹ ("forordningen om den grønne linje") trådte i kraft den 1. maj 2004. Den fastlægger betingelserne for anvendelse af EU-retten på vare- og personpassage samt passage af tjenesteydelser på tværs af den grønne linje mellem de områder i Republikken Cypern, hvor Republikken Cyperns regering udøver faktisk kontrol, og de områder, hvor dette ikke er tilfældet.

Denne rapport dækker perioden 1. maj 2008 – 30. april 2009.

1. ÆNDRINGER TIL FORORDNINGEN OM DEN GRØNNE LINJE

Den 16. juni 2008 udstedte Rådet en forordning om ændring af forordningen om den grønne linje for yderligere at lette handelen på Cypern².

Ændringsforordningen indeholder bestemmelser om en generel afskaffelse af told på landbrugsprodukter med oprindelse i den nordlige del af Cypern ved handel på tværs af linjen. Derudover er den samlede maksimale værdi for varer, som rejsende kan medføre i deres personlige bagage over den grønne linje, hævet fra 135 EUR til 260 EUR for at stimulere den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund. Varer for en værdi indtil dette beløb kan nu indføres uden told, punktafgifter og andre afgifter over den grønne linje til de af regeringen kontrollerede områder af Republikken Cypern eller det britiske baseområde³. Det gælder dog ikke for cigaretter og alkohol, for hvilke varer lofterne er fastsat i artikel 6, stk. 2, i forordningen om den grønne linje. Endelig regulerer ændringerne på en klar måde den midlertidige indførsel af varer (op til seks måneder) fra den nordlige del af Cypern til de af regeringen kontrollerede områder eller SBA.

Ændringer af forordningen om den grønne linje er blevet gennemført problemfrit. De har dog ikke ført til nogen nævneværdig stigning i handelen med de pågældende produkter eller tyrkisk-cyprioters levering af tjenesteydelser på tværs af den grønne linje.

Midlertidig indførsel af varer har siden den 1. november 2008 været reguleret ved nationale cypriotiske regler (i form af et cirkulære fra toldadministrationen sammen med tilsvarende bestemmelser fra SBA-administrationen). Siden da er der i alt registreret 73 tilfælde: 27 vedrørende varer til reparation, 14 vedrørende varer til udstilling og 1 tilfælde vedrørende professionelt udstyr. Andre 31 tilfælde vedrørte transportmidler (indregistreret i andre lande)

¹ EUT L 161 af 30.4.2004, s. 128. Senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 587/2008 (EUT L 163 af 24.6.2008, s. 1).

² EUT L 163 af 24.6.2008, s. 1. Rådets forordning (EF) nr. 587/2008 af 16. juni 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 866/2004.

³ I det følgende benævnt SBA.

tilhørende personer, som var indrejst i de af regeringen kontrollerede områder via en havn i den nordlige del af Cypern, og som erklærede at ville opholde sig i de af regeringen kontrollerede områder i mindre end seks måneder. Indtil videre er der ikke stillet krav om sikkerhed for midlertidig indførsel.

2. GENNEMFØRELSESFORANSTALTNINGER

Den 21. januar 2009 vedtog Kommissionen en beslutning om udnævnelse af flere plantesundhedsekspertes med henblik på gennemførelse af inspektion i områder i Republikken Cypern, hvor regeringen ikke udøver faktisk kontrol (se punkt 4.6. nedenfor).

3. PERSONPASSAGE

3.1. Passage ved autoriserede overgangssteder

Forordningen skaber et stabilt retsgrundlag for den frie bevægelighed for cyprioter og andre EU-borgere og tredjelandstatsborgere, der passerer den grønne linje ved de autoriserede overgangssteder. Ifølge disponible oplysninger fra Republikken Cypern passerede 730 310 græsk-cyprioter (mod 633 163 året før) i 193 909 køretøjer (mod året før 426 990)⁴ fra de af regeringen kontrollerede områder til den nordlige del af Cypern, og 1 287 126 tyrkisk-cyprioter (mod 1 162 739 året før) i 451 334 køretøjer (mod 602 992 året før) fra den nordlige del af Cypern til de af regeringen kontrollerede områder i rapporteringsperioden⁵. Ifølge oplysninger fra Republikken Cypern passerede yderligere 739 097 ikke-cypriotiske EU-statsborgere og tredjelandstatsborgere linjen i rapporteringsperioden (der foreligger ingen tal for det foregående år).

Disse tal omfatter ikke oplysninger om personer og køretøjer, der passerer ved overgangsstederne *Pergamos* og *Strovilia*, som begge er under SBA-administrationens myndighed. SBA-administrationen fører ingen detaljerede statistikker for disse to overgangssteder. SBA-administrationen anslår de gennemsnitlige årlige tal for denne rapporteringsperiode til 94 000 græsk-cyprioter, som passerede linjen til den nordlige del af Cypern, og 243 000 tyrkisk-cyprioter, som passerede over linjen til SBA, ved *Strovilia* og 34 000 græsk-cyprioter, som passerede linjen til den nordlige del af Cypern, og 168 000 tyrkisk-cyprioter, som passerede over linjen til SBA, ved *Pergamos*⁶.

Antallet af cypriotisk politipersonnel (CYPOL), som arbejder direkte ved overgangsstederne, faldt en smule fra 67 i 2008 til 63 i 2009.

⁴ Ifølge statistikker fra Republikken Cypern var den gennemsnitlige månedlige strøm af græsk-cypriotiske køretøjer til den nordlige del af Cypern 50 000 til 60 000 indtil november 2007, hvorefter dette tal faldt pludseligt til ca. en tredjedel (15 000 til 20 000) og forblev på dette niveau, også i denne rapporteringsperiode. Dette fald kan tilskrives, at køretøjer, som passerede linjen ved overgangsstederne *Pergamos* og *Strovilia* (som begge henhører under SBA-administrationens myndighed) ikke er medtaget i de indberettede statistikker fra og med november 2007.

⁵ Republikken Cyperns myndigheder opbevarer ingen oplysninger om græsk-cyprioters tilbagevenden til de af regeringen kontrollerede områder og tyrkisk-cyprioters tilbagevenden til den nordlige del af Cypern (bilag VII).

⁶ Ifølge oplysninger fra det tyrkisk-cypriotiske samfund passerede 645 091 græsk-cyprioter i 200 892 køretøjer fra de af regeringen kontrollerede områder til den nordlige del af Cypern og 1 708 919 tyrkisk-cyprioter i 645 303 køretøjer fra den nordlige del af Cypern til de af regeringen kontrollerede områder i rapporteringsperioden.

Der er ikke rapporteret om væsentlige episoder i forbindelse med den daglige personpassage ved overgangstederne.

3.2. Ulovlig migration over den grønne linje

De mange tredjelandsstatsborgere, som ulovligt passerer linjen, giver fortsat anledning til alvorlig bekymring. Oplysninger fra Republikken Cypern antyder, at det samlede antal pågrebne ulovlige indvandrere i rapporteringsperioden faldt en smule sammenlignet med sidste års rekordhøje tal (fra 5 844 til 5 560) – bilag IV.

CYPOL rapporterede, at af disse 5 560 ulovlige indvandrere indrejste kun 35 direkte i de af regeringen kontrollerede områder, medens 5 525 ankom til de af regeringen kontrollerede områder over den grønne linje. Af disse 5 525 ulovlige indvandrere blev 5 347 pågrebet af CYPOL og 178 af SBA-politiet og derefter overleveret til CYPOL. Ifølge CYPOL kom størstedelen af de ulovlige indvandrere fra følgende lande: Syrien (48 %), Iran (9 %) Vestbredden og Gaza (9 %). Mange tredjelandsstatsborgere, der indrejser ulovligt, søger senere om asyl (2 226 ud af 5 560). På den anden side udrejste et stort antal ulovlige indvandrere frivilligt (2 415 sammenlignet med 1 509 sidste år)⁷.

CYPOL's vurdering af indrejseruten til de af regeringen kontrollerede områder bygger på samme kriterier som sidste år⁸, i første række dokumentation og erklæringer fra indvandrerne selv.

Hvad angår dokumenter, viser tal fra CYPOL, at 65 % af de ulovlige indvandrere (sidste år 47 %), der er rejst ind i de af regeringen kontrollerede områder over linjen (3 486 ud af 5 347), havde enten et tyrkisk eller et tyrkisk-cypriotisk ind- eller udrejsestempel (henholdsvis 36 % og 28 %)⁹, et tyrkisk visum, der var gyldigt til transit gennem den nordlige del af Cypern (1 %) eller et "visum" eller en "opholdstilladelse" fra "TRNC" (0,2 %) i deres pas¹⁰.

Ifølge oplysninger fra Republikken Cyperns myndigheder havde 131 ulovlige indvandrere (mest syrere og irakere) brugt en direkte færgeforbindelse fra Latakia i Syrien til Famagusta i den nordlige del af Cypern, således at de undgik transit gennem Tyrkiet. Men de har mistanke om, at mange flere ulovlige indvandrere benytter denne rute.

Flere uautoriserede "overgangssteder" i eller i nærheden af landsbyen *Pergamos* (som ligger dels i SBA og dels i den nordlige del af Cypern), som stadig benyttes af lokale beboere og landbrugere, er særlig svære at kontrollere. SBA-administrationen har i den forbindelse oplyst over for Kommissionen, at SBA-politiet, SBA's told- og indvandringsdepartement og det britiske militær fortsat arbejder nært sammen om at bekæmpe ulovlig indvandring. SBA's told- og indvandringsdepartement har desuden oprettet et særligt efterretningshold og har ansat syv ekstra indsatspersonel, der foretages hyppigere generelle patruljeringer (i alt 2 816 i rapporteringsperioden); der tilbydes ekstra uddannelse, og der er indkøbt diverse teknisk udstyr (natkikkerter o.lign.). SBA-administrationen fortsætter desuden sit gode samarbejde med begge sider af linjen om efterretningsudveksling.

⁷ Se bilag VI.

⁸ Se sidste års rapport om den grønne linje (meddelelse fra Kommissionen af 27.8.2008, KOM(2008) 529 endelig), s. 4.

⁹ Procentsatserne er beregnet som komponenter af tallet 65 %.

¹⁰ Se bilag VI og VIII.

Ifølge oplysninger fra det tyrkisk-cypriotiske samfund blev 2 713 tredjelandstatsborgere i rapporteringsperioden forment adgang til den nordlige del af Cypern (1 146 var fra Tyrkiet)¹¹; der blev tilbageholdt 582 ulovlige indvandrere (de fleste ankommet fra Syrien), og der blev truffet 564 tilbagesendelsesbeslutninger (idet der dog i realiteten ikke fandt deportationer sted).

Kommissionen har ført en konstruktiv dialog med Republikken Cyperns myndigheder og baseområdets myndigheder. Der har været afholdt fælles workshops og andre møder med særligt fokus på problemet med ulovlig indvandring over den grønne linje.

Ved disse lejligheder orienterede repræsentanter for Republikken Cypern Kommissionen om, hvilke skridt der er taget i rapporteringsperioden. Her kan nævnes CYPOL's vedtagelse af en fireårig strategisk plan (2008-2011), som omfatter tiltag til at bekæmpe ulovlig indvandring, anvendelse af ekstra personale på lokale politistationer og andre polititjenester, som patruljerer på linjen¹², permanent tilstedeværelse af en speciel politistyrke i det sårbare område omkring landsbyerne *Pergamos* og *Pyla*, indgåelse i april 2009 af et aftalememorandum mellem CYPOL og det cypriotiske militær om nærmere samarbejde og brug af to helikoptere¹³ til overvågning af linjen.

Både Republikken Cypern og SBA har styrket deres tilsyn med den grønne linje i rapporteringsperioden. Republikken Cypern er stadig tilbageholdende med at træffe nogen form for foranstaltninger, som kunne give den grønne linje udseende af at være en ekstern grænse. Der forekom ingen direkte informationsudveksling mellem det græsk-cypriotiske og det tyrkisk-cypriotiske samfund i rapporteringsperioden. Lederne af de to samfund er dog i den blandede tekniske komité om kriminalitet, som opererer under FN's auspicer, blevet enige om i princippet at oprette et organ for informationsudveksling.

Kontrollen ved overgangsstederne vurderes at være effektiv. I lyset af det foruroligende høje antal ulovlige indvandrere mener Kommissionen dog, at det er nødvendigt at styrke overvågningen af linjen mellem overgangsstederne, der udføres af Republikken Cypern i henhold til artikel 3 i forordningen om den grønne linje og af SBA-administrationen i henhold til artikel 2, stk. 5, i samme forordning, og at det kan bidrage til at tackle problemet med ulovlig indvandring i EU. Kontakten mellem de to samfund burde ikke blive berørt heraf.

4. VAREPASSAGE

4.1. Handelsværdi

I henhold til artikel 8 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004¹⁴ har det tyrkisk-cypriotiske handelskammer hver måned givet meddelelse om, for hvilke varer (art, mængde og værdi) det har udstedt ledsagedokumenter.

¹¹ Kun 17 heraf ved overgangssteder på den grønne linje.

¹² Samlet blev der brugt minimum 129 mandtimer (sidste år 110) pr. dag til patruljering ved linjen mellem de forskellige overgangssteder foretaget af 328 politifolk (sidste år 214), en stigning, som til dels kan tilskrives udvidede indberetningsforpligtelser. Andre polititjenester gennemførte desuden særoperationer såvel som planmæssige og spontane patruljeringer.

¹³ I løbet af rapporteringsperioden patruljerede to helikoptere (mod 1 sidste år) linjen sammenlagt 100 timer (mod 90 timer sidste år).

¹⁴ Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004 af 10. august 2004 (EUT L 272 af 20.8.2004, s. 3).

Republikken Cyperns myndigheder forelægger Kommissionen månedlige rapporter om arten, mængden og værdien af varer, der har passeret den grønne linje. Disse rapporter omfatter varer, der passerer ind i de af regeringen kontrollerede områder via overgangsstederne *Pergamos* og *Strovilia*, som hører under SBA-administrationens myndighed.

Ifølge det tyrkisk-cypriotiske handelskammer blev der i rapporteringsperioden udstedt ledsagedokumenter for varer til en samlet værdi af 8 573 421 EUR, mens værdien af de faktisk omsatte varer var ca. 5 471 465 EUR¹⁵.

I forhold til den foregående rapporteringsperiode viser tallene en samlet værdistigning for varer, der har passeret den grønne linje. Ifølge oplysninger fra Republikken Cyperns myndigheder var den samlede handelsværdi af varer, som faktisk passerede den grønne linje, steget med næsten en tredjedel og var på 6 111 030 EUR sammenlignet med 4 473 408 EUR i den foregående rapporteringsperiode. Det skal dog bemærkes, at handelen med kartofler udgjorde næsten 30 % af den samlede handelsværdi og udgør den største del af stigningen i handelen over den grønne linje.

I oktober 2008 passerede varer for mere end 830 000 EUR linjen. Det var det højeste registrerede niveau, siden forordningen om den grønne linje trådte i kraft. Kartofler tegnede sig for størstedelen heraf, nemlig over 450 000 EUR.

Handelen over den grønne linje set som en procentdel af det tyrkisk-cypriotiske samfunds samlede handel har været i vedvarende stigning og nåede i 2008 op på næsten 12 %.

Handelen fra de af regeringen kontrollerede områder til den nordlige del af Cypern er ganske vist ikke omfattet af forordningen om den grønne linje, men det kan nævnes, at den beløb sig til 1 095 060 EUR i rapporteringsperioden sammenlignet med 1 015 340 EUR i den foregående periode ifølge tal fra det cypriotiske handels- og industrikammer. Handelen fra de af regeringen kontrollerede områder til den nordlige del af Cypern er således forblevet ca. den samme, og den udgør mindre end en sjettedel af handelen i den modsatte retning (den foregående rapporteringsperiode udgjorde den stadig omkring en fjerdedel)¹⁶.

Det tyrkisk-cypriotiske samfund anvender fortsat en handelsordning, som i princippet "genspejler" restriktionerne i forordningen om den grønne linje. Dog er der ikke taget højde for ændringerne fra 2008 af forordningen om den grønne linje, særlig hvad angår forhøjelsen af afgiftsfritagelsesbeløbet for rejsende fra 135 EUR til 260 EUR (se punkt 1). Den tyrkisk-cypriotiske handelsordning anvendes ikke altid konsekvent, hvilket gør det vanskeligt at etablere varige handelsforbindelser. Fra tyrkisk-cypriotiske side anføres det direkte som hovedbegrundelse, at man ønsker at beskytte lokaløkonomien. Flere tyrkisk-cypriotiske kartoffelavlere fik således ikke tilladelse til at indføre læggekartofler til den nordlige del af Cypern i sommeren 2008 via den grønne linje. Dette problem var ikke så stort, at det i væsentligt grad kunne påvirke kartoffelproduktionen dér.

¹⁵ Se bilag I, II og III.

¹⁶ Statistikker over brug af kreditkort viser dog, at tyrkisk-cyprioter brugte adskillige millioner EUR (i stadig stigning) i supermarkeder og andre forretninger i de af regeringen kontrollerede områder, som ikke kommer til udtryk i de officielle statistikker vedrørende den grønne linje.

4.2. Varernes art

Tallene om varernes art viser, at et begrænset antal nye varer passerer den grønne linje til de af regeringen kontrollerede områder, hvor den vigtigste er fersk fisk. Som i den foregående rapporteringsperiode udgjorde grøntsager den vigtigste varegruppe i handelen, og i år efterfulgt af byggematerialer og varer af sten¹⁷.

Handelen på tværs af den grønne linje var i rapporteringsperioden med en enkelt undtagelse helt intern for øen. I maj 2008 passerede jord- og vandprøver (uden handelsmæssig værdi) den grønne linje og blev siden fløjet til Tyskland til prøvning. Men der består fortsat mistanke om (hvilket uafhængige plantesundhedseksperter har rapporteret til Kommissionen), at tyrkisk-cypriotiske kartofler, som oprindeligt angives til forbrug på Cypern, nyembalieres i de af regeringen kontrollerede områder og derefter sælges i udlandet.

4.3. Uregelmæssigheder

Siden maj 2008 har Republikken Cyperns myndigheder indberettet otte tilfælde af uregelmæssigheder (vedrørende en handelsværdi på i alt 7 166 EUR), i forbindelse med varer, som ikke fik tilladelse til at passere den grønne linje. I tre tilfælde blev der beslaglagt og destrueret frisk fisk, fordi Republikken Cyperns veterinære myndigheder fandt, at sendingerne ikke opfyldte fødevarer sikkerhedsstandarderne (relevant handelsværdi 2 137 EUR). Blandt andre begrundelser for at afvise varer kan nævnes: at varemærkningen angiveligt ikke levede op til kravene (f.eks. byggematerialer og kabler), at der var risiko for introduktion af smitsomme sygdomme (vinblade), og at der var forbud mod handel med citrus-, eukalyptus- og fyrretræ.

På baggrund af en identificeret risiko for overførsel af mund- og klovesyge forbød Kommissionen desuden i april 2009 handel på tværs af den grønne linje med hø og halm.

I april 2009 hævdede nogle medlemmer af det cypriotiske parlament under en debat, at forordningen om den grønne linje blev misbrugt til at indføre varer fra Tyrkiet. De relevante cypriotiske myndigheder er i færd med at undersøge sagen. Kommissionen er ikke blevet underrettet om konstaterede tilfælde af uregelmæssigheder, hverken i månedsrapporterne til Kommissionen eller gennem andre officielle kanaler.

4.4. Positiv udvikling i varebevægelserne

I rapporteringsperioden var det positivt at kunne konstatere, at visse barrierer, som tidligere havde begrænset handelen over den grønne linje, var blevet fjernet. Her kan nævnes følgende:

- I marts 2009 afgav lederne af det græsk-cypriotiske og det tyrkisk-cypriotiske samfund ved et i fællesskab tilrettelagt arrangement mellem det tyrkisk-cypriotiske handelskammer og det cypriotiske handels- og industrikammer en fælleserklæring med en opfordring til at fremme handelen over den grønne linje¹⁸.
- Ved samme lejlighed blev det af UNDP-ACT finansierede 'Interdependence'-projekt lanceret til at øge handelen inden for øen og samarbejdet mellem virksomheder, øge den

¹⁷ Se bilag IV og V.

¹⁸ Se <http://www.ktto.net/interdependence/index.html>.

økonomiske indbyrdes afhængighed, ansøre til samarbejde om planlægning og skabe flere muligheder for partnerskaber.

- Fortsatte rundbordsdiskussioner mellem de tre kamre (det cypriotiske handels- og industrikammer (CCCI), det tyrkisk-cypriotiske handelskammer (TCCoC) og det tyrkisk-cypriotiske industrikammer (CTCI)).
- Som led i det af USAID-finansierede EDGE-projekt er der iværksat diverse initiativer til at fremme handelen over den grønne linje. Her kan nævnes, at det er blevet lettere for det tyrkisk-cypriotiske samfund at købe læggekartofler og landbrugsmaskiner, at der er foretaget en detaljeret undersøgelse af, hvilket ekstra handelspotentiel der består, at der er lanceret et interaktivt netsted og ført en reklamekampagne herfor ('Cyprus Producers' Network' web portal), og at der er ydet støtte til forarbejdet med oprettelsen af en forligsinstant ('bi-communal Green Line Arbitration Mechanism').
- Handelen med kartofler var omfattende og fortsatte problemløst.

4.5. Vedvarende hindringer og vanskeligheder for varebevægelserne

Der er stadig adskillige hindringer for handelen på tværs af den grønne linje til trods for de positive udviklinger.

Der kan ikke siden sidst rapporteres om fremskridt med transportspørgsmålet¹⁹. Tyrkisk-cypriotiske erhvervskøretøjer, navnlig lastbiler og busser, kan endnu ikke cirkulere frit rundt på øen. En større smidighed fra begge sider i den forbindelse vil kunne forbedre det økonomiske samarbejde.

Der kan heller ikke rapporteres om fremskridt i forbindelse med andre handelshindringer, som det tyrkisk-cypriotiske handelskammer har indberettet til Kommissionen. Tyrkisk-cypriotiske erhvervsdrivende meldte stadig om vanskeligheder med at afsætte varer til supermarkeder og med at reklamere for deres produkter og tjenester i medierne i de af regeringen kontrollerede områder. Der synes fortsat at være en psykologisk barriere for nogle forbrugere syd for den grønne linje med hensyn til at købe tyrkisk-cypriotiske varer, hvis de er mærket som sådanne, hvilket er knap så udtalt, når varerne er (om)emballeret og ikke viser den nøjagtige oprindelse^{20 21}. Tyrkisk-cypriotisk deltagelse på Cyperns internationale handelsmesse i 2009 skal efter sigende have været meget begrænset.

Der forekommer endelig udbredt smugleri af varer over den grønne linje (muligvis i mindre omfang end tidligere, fordi der ikke længere er de store prisforskelle). Uformelle kommentarer og presseforlydender²² antyder fortsat, at værdien af smuglervarer er indtil flere gange større end den legale handel. Af de varer, som Republikken Cyperns og SBA's toldmyndigheder har beslaglagt, fremgår det, at det stadig er fortrinsvis cigaretter og andre tobaksvarer, som smugles; blandt andre varer kan nævnes kommercielle mængder af frisk fisk og snegle.

¹⁹ Se nærmere herom i sidste års rapport om den grønne linje.

²⁰ Se Mete Hatay, Fiona Mullen, Julia Kalimeri, "Intra-island trade in Cyprus – Obstacles, oppositions and psychological barriers", Prio Cyprus Centre 2008.

²¹ Det bekræftes også af uafhængige plantesundhedsekspertter.

²² Se f.eks. presseomtalen af erklæringer fra formanden for CCCI den 12. og 13. januar 2009.

Problemet med smuglergods understreger det fortsatte behov for en effektiv overvågning af den grønne linje fra Republikken Cyprens og SBA-administrationens side. Det vil desuden være en hjælp, hvis der blev ført et strengere tilsyn fra SBA-administrationens side med, hvilke varer der leveres til den tyrkisk-cypriotiske befolkning i *Pyla, der ligger i bufferzonen*, og i hvilke mængder (artikel 4, stk. 10, i forordningen om den grønne linje), og strengere kontrol med de uformelle 'overgangssteder' i eller i nærheden af *Pergamos*.

4.6. Handelslettelse

Der er truffet følgende foranstaltninger for at lette handelen med bestemte produkter:

Kartofler

Kartofler pålægges ikke told, men hver lastbil skal medføre en rapport om plantesundhedsinspektion, som udarbejdes af uafhængige plantesundhedseksperter i overensstemmelse med bilag III til Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004²³. For at lette handelen med kartofler over den grønne linje sørgede Kommissionen for, at disse eksperter var til stede i hele de to vigtigste høstsæsoner.

På grund af den voksende efterspørgsel efter uafhængige plantesundhedseksperters tjenesteydelser har Kommissionen udpeget endnu syv sådanne eksperter til at hjælpe med at foretage inspektion af kartofler.

Citrusfrugter

I oktober 2008 passerede den allerførste større sending af citrusfrugter den grønne linje. Herefter fulgte flere andre sendinger, og der er mulighed for en yderligere vækst.

Honning og fisk

Handelen med frisk fisk begyndte i slutningen af juni 2008 med nogle mindre indledende problemer, som i sidste ende er blevet overvundet. I april 2009 passerede fisk for mere end 82 000 EUR linjen. Uafhængige eksperter fra medlemsstaterne, som Kommissionen har udpeget, foretog i overensstemmelse med bilag I til Kommissionens beslutning 2007/330/EF²⁴ inspektion af flere tyrkisk-cypriotiske fiskefartøjer.

Handelen med honning kunne ikke gå i gang i rapporteringsperioden af forbruger- og sundhedsbeskyttelse hensyn på grund af utilfredsstillende resultater af honningprøveanalyser.

Tomater og løg

Uafhængige eksperter fra medlemsstaterne foretog stikprøvevis markinspektion med henblik på til støtte af TCCoC's bestræbelser at forbedre sporbarhed og tilsyn at anslå det samlede udbytte af hver af disse grøntsager.

5. KONKLUSIONER

Kontrollen af den grønne linje på de autoriserede overgangssteder er tilfredsstillende.

²³ Kommissionens forordning (EF) nr. 1480/2004 af 10. august 2004 (EUT L 272 af 20.8.2004, s. 3).

²⁴ Kommissionens beslutning 2007/330/EF af 4. maj 2007 (EUT L 123 af 12.5.2007, s. 30).

Både Republikken Cypern og SBA har styrket deres tilsyn med den grønne linje i rapporteringsperioden. Dog er det stadig et alvorligt problem med de mange tredjelandstatsborgere som krydser den grønne linje ulovligt, idet det samlede antal pågribne ulovlige indvandrere dog er faldet en smule i rapporteringsperioden i forhold til det foregående års rekordniveau. Kommissionen skønner, at det ville kunne bidrage til at tackle problemet med ulovlig indvandring, hvis Republikken Cypern og SBA-administrationen styrkede overvågningen af den grønne linje mellem overgangsstederne yderligere. Republikken Cypern er stadig tilbageholdende med at træffe nogen form for foranstaltninger, som kunne give den grønne linje udseende af at være en ekstern grænse.

I forhold til den foregående rapporteringsperiode viser tallene igen en samlet værdistigning for varer, der har passeret den grønne linje. Ifølge oplysninger fra Republikken Cyperns myndigheder var den samlede handelsværdi af varer, som passerede den grønne linje, steget med næsten en tredjedel og var på 6 111 030 EUR sammenlignet med 4 473 408 EUR i den foregående rapporteringsperiode. Handelen med kartofler tegnede sig for næsten 30 %.

Sidste års ændringer af forordningen om den grønne linje er blevet implementeret problemløst. De har dog ikke ført til nogen væsentlig stigning i handelen eller tyrkisk-cyprioters levering af tjenesteydelser på tværs af den grønne linje.

Det samlede omfang af handelen over den grønne linje er stadig begrænset, til dels på grund af selve forordningens snævre anvendelsesområde. Handelen over den grønne linje tegner sig dog nu for en større andel af den tyrkisk-cypriotiske handel som helhed²⁵.

Der er konstateret en positiv udvikling med varebevægelserne. Dog findes der stadig hindringer på den grønne linje. Tyrkisk-cypriotiske erhvervskøretøjer, navnlig lastbiler og busser, kan ikke cirkulere frit rundt på øen. Der kan heller ikke rapporteres om fremskridt med hensyn til andre handelshindringer. Endelig foregår der fortsat i vid udstrækning varesmugleri på tværs af den grønne linje.

Kommissionen har taget diverse skridt til at lette handelen over den grønne linje, særlig handelen med kartofler, citrusfrugter og fisk.

Det må overordnet konkluderes, at forordningen om den grønne linje fortsat er et praktisk grundlag for at muliggøre person- og varepassage til de regeringskontrollerede områder i Republikken Cypern. Kommissionen vil fortsat føre tilsyn med forordningens gennemførelse.

²⁵ Andelen er steget fra ca. 2 % til 10 % i de første fem år siden ikrafttrædelsen af forordningen om den grønne linje. Den årlige værdi af den tyrkisk-cypriotiske eksport anslås alt i alt til omkring 50 mio. EUR.